

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНА АСОЦІАЦІЯ РЕКТОРІВ ПЕДАГОГІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ ЄВРОПИ
БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО ПАРТНЕРСТВА

МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОГО ФОРУМУ**

...

16 ЛЮТОГО 2023

Київ
Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова
2023

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
(протокол № 2 від 26 січня 2023 року)*

За загальною редакцією академіка В. П. Андрущенко

Редакційна колегія:

- Віктор Андрущенко* – в. о. ректора УДУ імені Михайла Драгоманова
(голова редакційної колегії);
- Лешек Корпоровіч* – професор Ягеллонського університету (Республіка Польща);
- Роман Вернидуб* – проректор з навчально-методичної роботи
УДУ імені Михайла Драгоманова (заступник голови редакційної колегії);
- Григорій Торбін* – проректор з наукової роботи УДУ імені Михайла Драгоманова
(заступник голови редакційної колегії);
- Павло Горінов* – в. о. директора навчально-наукового інституту права
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Володимир Євтух* – декан факультету соціально-політичних наук
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Юрій Кондратьєв* – директор Міждисциплінарного центру складних систем
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Микола Кириченко* – директор Державного закладу вищої освіти
«Університет менеджменту освіти» НАПН України;
- Лариса Лук'янова* – директор Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих
імені Івана Зязюна НАПН України;
- Наталія Мозгова* – завідувач кафедри філософії УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Тарас Олєфіренко* – декан педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Василь Федоришин* – декан факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Сергій Русаков* – директор навчально-наукового інституту філософії
та освітньої політики УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Наталія Титова* – завідувач кафедри професійної освіти УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Таміла Новіцька* – директор Центру молодіжної політики УДУ імені Михайла Драгоманова.

М 74

**МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ
БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ : збірник матеріалів міжнародного
форуму / за заг. ред. акад. В. П. Андрущенко. – Київ : Вид-во УДУ імені
Михайла Драгоманова, 2023. – 455 с.**

До збірника увійшли матеріали учасників Міжнародного форуму, де розглядаються актуальні питання стратегічних напрямів пріоритетів галузей наук і знань, зокрема з неперервної освіти та педагогічної інноватики, освітньої політики, публічного управління та громадського самоврядування.

Матеріали збірника можуть бути використані науковцями, практиками, здобувачами вищої освіти в галузі філософії, політології, управління, психології, педагогіки та дотичних до них наук.

УДК 37.018-048.35:316.32-049.5(082)

DOI: <https://doi.org/10.31392/conf.UDU.2023.16.02>

© Автори статей, 2023

© Редакційна колегія, 2023

© Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023

Силенко Ю. В.
аспірантка 015 Професійна освіта,
асистентка кафедри педагогіки педагогічного факультету
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна

ТЬЮТОРИНГ ЯК ВИД ПЕДАГОГІЧНОЇ ІННОВАТИКИ У ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Система освіти в Україні на сьогодні потребує модернізації складових педагогічної підготовки у закладах вищої освіти через наявний дисбаланс між суспільним запитом на кваліфікованих працівників та рівнем готовності викладачів закладу вищої освіти до упровадження інноваційних освітніх реформ та комплексу психолого-педагогічних технологій, у зв'язку з формалізацією дотримання встановлених у державі вимог. Це дає поштовх пошукам та упровадженню у професійно-педагогічну підготовку в умовах педагогічної магістратури ефективних форм, методів та технологій, які б забезпечували гуманізацію освітньо-наукового процесу, надавали змогу реалізації акмеологічного, особистісно-діяльнісного та контекстно-компетентнісного підходів. При цьому забезпечити в освітньому просторі гнучкість, варіативність та практико-орієнтовної спрямованості підготовки майбутніх викладачів закладу вищої освіти.

Психолого-педагогічними концептами професійної підготовки викладачів закладу вищої освіти займаються Н. Дем'яненко, І. Бендера, Н. Ничкало, О. Коваленко тощо. Дослідженням проблем тьюторингу та професійної підготовки тьюторів у закладі вищої освіти займаються дослідники – А. Бойко, С. Ветров, Н. Дем'яненко, Т. Литвиненко, Л. Мокальова та ін.

Останні кілька років увагу українського суспільства спрямовано на реалізацію інноваційних освітніх технологій, адже вони відповідають пріоритетним напрямкам освіти, що визначені державою. Найбільш відомою світовою інновацією є тьюторинг. Тьюторинг належить до педагогічних технологій, що було спочатку розповсюджено у педагогічних коледжах та елітних школах Англії, згодом в Оксфордському та Кембриджському університетах, де й набуло свого оформлення. Тьюторство як технологія індивідуалізації навчання передбачає створення реальних умов для суб'єкта навчання на базі його прагнень, мотивів, можливостей, зокрема управління своєю індивідуальною освітньою траєкторією [6, с. 48-49].

В Україні назріла проблема та необхідність впровадження індивідуалізації навчання, оскільки збільшився обсяг самостійної роботи, здійснюється самоосвіта складового дистанційного освітньо-наукового простору в умовах воєнної інтервенції та пандемії, та, як наслідок – змінюється роль викладача у навчально-науковому процесі, де педагог має бути одночасно помічником, наставником, тренером, фасилітатором, модератором, коучем, інструктором, ментором, партнером – тобто викладачем-тьютором [8, с. 22-24].

Професійно-педагогічна підготовка викладача закладу вищої освіти в умовах педагогічної магістратури повинна забезпечити актуальність та необхідність тьюторингу, як способом розвитку умінь мислити, що буде безпосередньо реалізовуватись за рахунок самостійної роботи суб'єкта із супроводом тьютора. Зокрема професійна підготовка має сформувані вміння у майбутніх педагогів задавати питання, які будуть спонукати підопічного (тьюторанта) знаходити концепційні відповіді відповідно до проблеми;

забезпечити допомогу в розвитку особистісних якостей, зокрема здійснювати супровід процесу рефлексії та безпосередньо створювати умови для саморозвитку та самореалізації тьютора. Основою тьюторингу, при цьому, стають групові та індивідуальні тьюторіали, на яких відбувається комунікація на основі довіри, поваги, партнерства та уваги один до одного. Адже завдяки ретельно підготовленим та мотивуючим тьюторіалом, суб'єкт буде здатним підвищити впевненість у собі, здійснити особистісно-професійний розвиток та розвиток відповідальності за себе.

Професійно-педагогічна підготовка викладача закладу вищої освіти має відбуватися на безпосередній реалізації технології тьюторингу в освітньо-наукове середовище вищої школи під час вивчення циклів загальної та професійної підготовки, при науково-дослідницькій роботі та практиці, під час підготовки та написання кваліфікаційної (магістерської) роботи, а також при вивченні елективних курсів поглибленої підготовки за спеціальністю. Безпосередня реалізація тьюторингу під час навчання магістрів можлива тільки при умові індивідуалізації, що полягає у визнанні того факту, що кожен суб'єкт має власні пізнавальні потреби, інтереси, преференції, що повинні бути врахованими в процесі організації освітньої діяльності. Індивідуалізація здатна переформатувати звичний традиційний простір на відкрите варіативне освітнє середовище, де магістр стає суб'єктом, а не об'єктом професійно-педагогічної підготовки.

Висновок. На наш погляд, технологія тьюторингу має застосовуватись при професійно-педагогічній підготовці майбутніх викладачів закладу вищої освіти, як ефективна високоадаптивна модель (технологія) в інноваційних освітніх процесах, які зумовлені суспільною потребою та у зміні освітньо-наукового середовища, в якому здійснюється її життєвий цикл.

Тьюторинг здатний забезпечити безперервність професійно-педагогічної підготовки внаслідок циклічності та цілеспрямованості застосування індивідуальних та групових тьюторіалів при конкретно складеному систематизованому індивідуальному освітньому маршруті.

Використана література:

1. Силенко Ю. В. Особливості реалізації технології тьюторингу як методу індивідуалізації самостійної роботи студентів. *Advanced discoveries of modern science: experience, approaches and innovations: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the II International Scientific and Theoretical Conference (Vol. 2), October 29, 2021. Amsterdam, The Netherlands: European Scientific Platform. С.48-49. URL: <https://doi.org/10.36074/scientia-29.10.2021> (дата звернення: 22.01.2023 р.).*
2. Силенко Ю. В. Технологія партнерства як стимул формування особистісно-професійного потенціалу майбутніх викладачів закладу вищої освіти. *Інноваційна педагогіка. № 52. Вип. 52, Том 2. 2022. С. 98-102. URL: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2022/52.2.20> (дата звернення: 22.01.2023 р.).*